Kibera

Per PepMaria el dl., 29/08/2016 - 09:00

Kibera és un barri pobre de la ciutat de Nairobi (Kènia) on viuen un milió de persones. A mitjans de juliol, vam visitar-lo un grup de professors i investigadors en Management de l'Associació Internacional d'Escoles de Negoci Jesuïtes que havíem acabat el congrés anual en aquella ciutat. El que més em va sorprendre de Kibera és l'urbanisme i les condicions dels habitatges: als barris més pobres de Kinshasa els carrers no són tan estrets, hi ha més ventilació i les cases no són tan petites ni estan tan enganxades unes a les altres. L'estretor de Kibera fa, per exemple, que no hi hagi WC a les cases ni clavegueres als carrers.També em va sorprendre el fet que cada matí, milers de treballadors de Kibera fan caminades de 2 hores fins al barri industrial de la ciutat per intentar ser contractats en una fàbrica. Si ho aconsegueixen, hi treballen 8 hores i cobren 3,5 $ per tota la jornada... abans de tornar-se'n caminant 2 hores més cap al barri. Si no ho aconsegueixen, es queden en un parc del centre de Nairobi a dormir, entre decebuts i humiliats davant de la família.
El nostre recorregut va consistir en una llarga passejada jalonada per visites a ONGs. Vam poder comprovar que al barri es desenvolupa una economia informal variada (alimentació, productes bàsics, menjars cuinats, roba, telefonia o artesania), a part de serveis com escoles bressol, escoles, esglésies i banys públics. Vam saludar infants i adults que lluiten per tirar endavant.
La visita que més em va impressionar va ser la d'una ONG de suport a mares seropositives. Un grup de dones ens van rebre als seus locals, on ens vam asseure – entre incòmodes i aprehensius - per escoltar la directora. En pocs minuts ens va explicar com lluiten contra l'estigmatització de la malaltia i com es guanyen la vida produint i comercialitzant artesania. En acabar, ens va demanar si teníem preguntes. Aleshores es va fer un breu silenci en el qual em vaig preguntar com reaccionaríem aquella colla d'estrangers: des de la por, des de la repulsió, des de la pena, des d'una urbanitat que despatxa educadament la invitació i surt "per cames"? Però van anar sortint preguntes concretes sobre l'activitat artesanal i sobre l'organització... amb naturalitat i interès. Per sobre de la incomoditat o la pena, va anar imposant-se el reconeixement de la dignitat d'aquelles dones, l'interès per conèixer millor la seva organització i l'humil desig de suggerir-los millores en la seva gestió. Al final del debat, encaixades de mans sinceres i agraïments cordials, abans de seguir la ruta pel barri.
A l'autobús de tornada cap a l'hotel, vaig pensar que si els jesuïtes animem institucions educatives pertot el món, és per formar estudiants amb la sensibilitat i la professionalitat que el grup de professors havia mostrat durant la visita. I amb el desig de gestionar empreses industrials que paguin salaris justos a la gent de Kibera que busquen feina per alimentar les seves famílies. Per cert, en aquell autobús van circular espontàniament unes tovalloletes amb colònia amb què molts ens vam fregar les mans: professionalisme o aprehensió?
.....

· "He vingut d'un carrer de Kwaku i he sentit parlar del *nana* (cap tradicional). He vingut a confiar-me a tu, perquè puguis donar-me vida." (...) He vingut de Mampon. He sentit parlar d'aquest Déu. Em fa mal el ventre: no para de cridar "Ko! Ko!" Examina el meu mal perquè s'aturi". *Pregàries dels Tallensi* (Regne Ashanti, Ghana)
· "Jesús cridà els deixebles i els digué: "Ja sabeu que els qui figuren com a governants de les nacions les dominen com si en fossin amos, i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, que es faci l'esclau de tots; com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom"." (Mc 10. 42-45)
· "Quan el món segueix el dao (Camí), els corsers són utilitzats per adobar els camps. Quan el món no segueix el dao, els cavalls de guerra es crien prop de les ciutats." (*Daodejing*, 46)
.....
· Com influeixen les condicions de casa teva i del teu barri en la qualitat de vida de la teva família? Com afectarien aquesta qualitat una casa i un barri semblants als de Kibera?
· Pensa en dues persones amb qui tractes, que tenen problemes de salut física o mental. Quins sentiments espontanis et provoquen? Com t'hi podries relacionar més humanament?
· En quins problemes laborals o de justícia social pots influir?